

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 162g/2021

privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 200
alineatele (1) și (2) din Codul civil
(*eliberarea din funcție a administratorului*)

CHIȘINĂU

4 noiembrie 2021

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dnei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Nicolae ROȘCA,
dnei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dnei Ana Florean, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată pe 15 iulie 2021,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 4 noiembrie 2021, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „precum și fără invocarea unui motiv, fără termen de preaviz” din alin. (1) și a tezei a II-a din alin. (2) din articolul 200 din Codul civil, adoptat prin Legea nr. 1107 din 6 iunie 2002, ridicată de dna avocat Ludmila Covganeț, în interesele dlui Vladimir Carpov, parte în dosarul nr. 2a-1102/21, pendinte la Curtea de Apel Chișinău.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de judecătorii dl Ion Țurcan și dnele Liuba Pruteanu și Ana Panov de la Curtea de Apel Chișinău, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe 25 octombrie 2000, Ministerul Transporturilor și Comunicațiilor a încheiat cu dl Vladimir Carpov un contract cu privire la exercitarea funcției de administrator al Întreprinderii de Stat „Bacul Molovata”.

4. Pe 25 februarie 2020, Agenția Proprietății Publice, în calitate de fondator al Întreprinderii de Stat „Bacul Molovata”, a emis Ordinul nr. 6-p, prin care a prelungit contractul individual de muncă al administratorului până pe 31 august 2020.

5. Prin ordinul din 7 aprilie 2020, Agenția Proprietății Publice a abrogat ordinul din 25 februarie 2020 și, în baza articolului 81 alin. (1) lit. a) și alin. (3) din Codul muncii, l-a eliberat pe dl Vladimir Carpov din funcția de administrator al Întreprinderii de Stat „Bacul Molovata”.

6. Prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 4 septembrie 2020, a fost anulat ordinul din 7 aprilie 2020 și s-a dispus restabilirea dlui Vladimir Carpov în funcția de administrator și încasarea drepturilor salariale.

7. Prin ordinul din 7 septembrie 2020, Agenția Proprietății Publice a executat hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 4 septembrie 2020, a anulat ordinul din 7 aprilie 2020 și l-a restabilit în funcția de

administrator pe dl Vladimir Carpov. Prin același ordin, în baza articolului 82 lit. f) din Codul muncii, s-a dispus încetarea contractului individual de muncă încheiat cu dl Vladimir Carpov începând cu 31 august 2020, dată fiind ajungerea la scadență a acestui contract.

8. Pe 29 octombrie 2020, dl Vladimir Carpov a formulat o acțiune în justiție prin care a solicitat anularea parțială a ordinului din 7 septembrie și restabilirea în funcție.

9. Pe 3 februarie 2021, Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a pronunțat o hotărâre prin care a respins acțiunea dlui Vladimir Carpov. În hotărârea motivată, instanța de judecată a făcut trimitere, *inter alia*, la articolul 200 alin. (1) din Codul civil, potrivit căruia administratorul poate fi eliberat din funcție prin hotărâre a organului competent al persoanei juridice și fără invocarea unui motiv, fără termen de preaviz.

10. Pe 5 februarie 2021, dna avocat Ludmila Covganeț a contestat cu apel, în interesele dlui Vladimir Carpov, hotărârea primei instanțe.

11. Pe 29 iunie 2021, dna avocat Ludmila Covganeț a ridicat, în interesele dlui Vladimir Carpov, excepția de neconstituționalitate a textului „precum și fără invocarea unui motiv, fără termen de preaviz” din articolul 200 alin. (1) din Codul civil și a tezei a II-a din alin. (2) al aceluiași articol, potrivit căreia „Dispozițiile legislației muncii nu pot fi invocate pentru a contesta hotărârea de eliberare din funcție a administratorului.”

12. Prin Încheierea din 29 iunie 2021, Curtea de Apel Chișinău a admis ridicarea excepției și a sesizat Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

13. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 16

Egalitatea

„(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sânt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

Articolul 20

Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiție.”

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 26

Dreptul la apărare

„(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

(3) În tot cursul procesului părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.

(4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepsește prin lege.”

Articolul 43

Dreptul la muncă și la protecția muncii

„(1) Orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului.

[...]”

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului .

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

[...]”

14. Prevederile relevante ale Codului civil, adoptat prin Legea nr. 1107 din 6 iunie 2002, sunt următoarele:

Articolul 200

Eliberarea din funcție a administratorului

„(1) Administratorul poate fi eliberat din funcție prin hotărâre a organului competent al persoanei juridice conform temeiului prevăzut de lege sau contract, **precum și fără invocarea unui motiv, fără termen de preaviz.**

(2) În cazul în care între administrator și persoana juridică există un raport juridic de muncă, eliberarea din funcție conform alin. (1) atrage încetarea contractului individual de muncă din aceeași dată. **Dispozițiile legislației muncii nu pot fi invocate pentru a contesta hotărârea de eliberare din funcție a administratorului.**

(3) În cazul în care eliberarea din funcție a administratorului, pentru care s-a invocat un temei prevăzut de lege sau contract, nu se încadrează în acel temei, administratorul poate cere instanței să constate că a fost eliberat din funcție fără invocarea unui motiv, dar nu poate contesta, din acest motiv, hotărârea de eliberare din funcție a administratorului.

(4) Dispozițiile alin. (1) - (3) nu afectează dreptul administratorului la indemnizația de eliberare din funcție prevăzută de lege. Contractul poate să prevadă o indemnizație mai mare, precum și cazuri suplimentare în care se plătește indemnizația.

[...]”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

15. Autorul sesizării susține că prevederile contestate care permit eliberarea administratorului din funcție în lipsa invocării unui motiv și fără termen de preaviz sunt discriminatoare în comparație cu dispozițiile Codului muncii care reglementează concedierea salariaților doar în cazurile prevăzute de Cod și după respectarea preavizului. De asemenea, autorul notează că prevederile contestate nu prevăd o compensație pentru eliberarea administratorului, așa cum stabilesc dispozițiile Codului muncii.

16. Din acest motiv, autorul consideră că prevederile contestate nu sunt clare și că dreptul său la muncă a fost restrâns de o manieră disproporționată.

17. Cu privire la teza a doua din articolul 200 alin. (2) din Codul civil, autorul susține că se îngreșește accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, deoarece instanța de judecată nu are competența deplină pentru a examina sub toate aspectele legalitatea încetării contractului individual de muncă.

18. Autorul sesizării pretinde că dispozițiile contestate sunt contrare articolelor 16, 20, 23, 26, 43 și 54 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

19. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

20. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor dispoziții din Codul civil, ține de competența Curții Constituționale.

21. Curtea constată că excepția de neconstituționalitate, ridicată de către avocatul părții într-un proces din fața instanței de judecată (a se vedea § 11 *supra*), este formulată de către subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

22. Curtea reține că obiectul excepției îl constituie textul „precum și fără invocarea unui motiv, fără termen de preaviz” din alin. (1) și teza a II-a din alin. (2) din articolul 200 din Codul civil, adoptat prin Legea nr. 1107 din 6 iunie 2002.

23. Curtea observă că normele contestate nu au mai făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate.

24. Curtea reiterează că o altă condiție pentru formularea unei excepții de neconstituționalitate o constituie aplicabilitatea prevederilor contestate în cauza în care a fost ridicată excepția (a se vedea punctul 1 din dispozitivul HCC nr. 2 din 9 februarie 2016). Totodată, Curtea subliniază că norma contestată **trebuie să fie și determinantă** pentru soluționarea cauzei aflate pe rolul instanței de judecată (a se vedea DCC nr. 51 din 8 aprilie 2021, § 18).

25. Curtea reține că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză care are ca obiect contestarea unui ordin prin care a fost eliberat din funcție administratorul unei persoane juridice.

26. Curtea observă că autorul sesizării contestă dispozițiile Codului civil privind eliberarea din funcție a unui administrator al persoanei juridice fără motive și fără preaviz [articolul 200 alin. (1)], precum și imposibilitatea invocării legislației muncii pentru contestarea hotărârii de eliberare din funcție a administratorului [articolul 200 alin. (2)], deși în instanță se examinează anularea ordinului de eliberare din funcție a administratorului întreprinderii de stat pentru că a expirat termenul contractului individual de muncă, temei prevăzut de articolul 82 lit. f) din Codul muncii.

27. În jurisprudența sa, Curtea a reținut că de invocarea unei excepții de neconstituționalitate trebuie să profite, în primul rând, autorul acesteia, în caz contrar acest instrument devine o *actio popularis*, pierzându-se, în aceste condiții, caracterul concret și efectiv al excepției (a se vedea DCC nr. 10 din 26 ianuarie 2021, § 20; DCC nr. 18 din 9 februarie 2021, § 26).

28. Odată ce persoana în interesul căreia a fost ridicată excepția de neconstituționalitate contestă în instanță un ordin de eliberare din funcția de administrator pentru expirarea contractului său individual de muncă, prevăzut de articolul 82 lit. f) din Codul muncii, rezultă că eventuala soluție a controlului de constituționalitate a normelor contestate [*i.e.*, eliberarea din funcție fără invocarea unui motiv, fără termen de preaviz] nu-i va profita. Așadar, în prezenta cauză, autorul excepției de neconstituționalitate a formulat, de fapt, o *actio popularis*.

29. Totodată, Curtea a observat că, deși autorul a făcut trimitere la articolele 20 și 43 din Constituție, criticile sale de neconstituționalitate se referă, în esență, la contrarietatea dintre unele prevederi ale Codului civil (articolul 200 alin. (1) și (2)) cu altele din Codul muncii (articolele 263 și 264).

30. În acest sens, Curtea reiterează că examinarea constituționalității unui text de lege are în vedere compatibilitatea acestui text cu dispozițiile constituționale pretins încălcate, iar nu compararea unor prevederi dintr-o lege ori a prevederilor mai multor legi între ele și raportarea concluziei ce ar rezulta din această comparație la dispoziții ori principii ale Constituției (a se vedea DCC nr. 72 din 27 mai 2021, § 35).

31. Prin urmare, în baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g) și 140 din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textelor:

- „precum și fără invocarea unui motiv, fără termen de preaviz” din articolul 200 alin. (1) din Codul civil și,

- „Dispozițiile legislației muncii nu pot fi invocate pentru a contesta hotărârea de eliberare din funcție a administratorului.” din articolul 200 alin. (2) din Codul civil,

ridicată de dna avocat Ludmila Covganeț, în interesele dlui Vladimir Carpov, parte în dosarul nr. 2a-1102/21, pendinte la Curtea de Apel Chișinău.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

Chișinău, 4 noiembrie 2021

DCC nr. 168

Dosarul nr. 162g/2021